

DARIO FO: VI BETALER IKKE!

premiere på Gamle Scene 25. oktober 2003

KJÆRE PUBLIKUM

Vi vet at dette stykket var en stor suksess på samme scene for 24 år siden. Men det er ikke bare for å gjenta en gammel god oppskrift eller snu bunken at vi prøver oss om igjen. Det går alltid gærnt allikevel.

Dario Fo er en av forrige og forhåpentligvis dette århundres viktigste teatermenn. Nobelprisen i litteratur var en anerkjennelse for en ikke-skriftlig, ikke-litterær, derimot levende og foranderlig forfattertradisjon. Slik er teatret. Det forandrer seg, under prøvene, under innflytelse av alle de medvirkende, pga. samfunnsforandringer og nye idéer. Vi skaper sjelden for evigheten. Vi er her akkurat nå. Så vi ville se om det var liv laga og om dette stykket, som er så finurlig konstruert, fremdeles fungerer. Fos credo er at det er gjennom latteren vi åpner oss og får en annen forståelse. Og skulle forståelsen glippe så har man ihvertfall fått en god latter.

Vi engasjerte Dario Fo-eksperten framfor noen i Norge - Frode Rasmussen. Han var skuespiller her i begynnelsen av karrieren og satte tydelige merker etter seg. Vi introduserer i Trondheim to nye skuespillere: Jan Ø. Wiig og Sylvia Salvesen. Dette skuespillerparet har vært vidt omkring på norske scener, film og fjernsyn, og har lengst vært tilknyttet Teater Ibsen i Skien. En fin forsterkning for vårt ensemble. Velkommen skal de være alle tre.

Marianne Meløy skal også få en veldig forsinket introduksjon. Hun dumpet inn her i fjor vinter og siden vil alle ha henne med i alt. Vi er stolte av å ha plukket henne opp fra den trønderske undergrunn og fått henne hjem til teatret. Are J. Rødsand og Trond-Ove Skrødal er mer etablerte hos oss. Men det er to kjernekarer. Så vi bjuder på det vi har.

Mine damer og herrer: Ta godt i mot *Vi betaler ikke!*...

Catrine Telle
teatersjef

DARIO FO - EN RADIKAL TEATERMANN

At en narr, gjøgler og klovn skulle få Nobelprisen i litteratur var en bombe. Prisen må derfor forstås som anerkjennelse av folkelige kulturuttrykk som har lengre og dypere røtter enn den skrevne litteraturen og det litterære teater.

Fos teater er sterkt improvisasjonsbasert og dokumentarisk. Teater for ham er ferskvare som ikke er utgått på dato. Derfor anser han commedia dell'arte som en grunnform. Og derfor søker han som materiale for flere av sine skuespill dagsaktuelle hendelser fra sitt eget miljø. Slik sett går han inn i en europeisk dokumentarisk teatertradisjon, blant annet sammen med Meyerhold, Piscator, Hochhuth og Weiss. For ham må imidlertid dokumentarismen ikke være kald og belærende, men må gripe publikum ved at budskapet blir formidlet som teatralt skuespill, show og moro.

Den politisk bevisste Fo har alltid satt seg fore å demaske makten og dens symboler. I skuespillet *Mistero Buffo* beskriver han hvordan den offisielle kulturen blir brukt for å undertrykke kreftene nedenfra. Samtidig viser monologene i stykket hvordan de underprivilegerte evner å utvikle sin egen radikale kultur hvor det etablerte samfunns verdier blir snudd på hodet. I *Gjøglerens fødsel* er for eksempel Jesus Kristus en radikal politisk figur som frigjør krefter i bonden slik at han kan ta kampen opp mot undertrykkerne. Denne måten å sette ting på hodet har vært et kjennetegn ved Fos dramatik. I *Vi betaler ikke!*, hvor kvinnene gjør opprør mot økonomisk utbytting, blir den lydige ulydig og den som representerer loven fullstendig sinnssyk.

Dario Fo har hele tiden vært de underprivilegertes talsmann og rettet kritisk og satirisk skyts både mot kapitalisme, kommunistpartiet, kirken og den italienske staten. For ham er alt teater politisk, det er aldri nøytralt: "Det teater som gir seg ut for å være det er alt annet enn nøytralt, det støtter de regjerende klassers interesser."

Per Ananiassen
dramaturg

VI BETALER IKKE!

forfatter	Dario Fo
originalens tittel	<i>Non si paga, non si paga</i>
oversettelse	Frode Rasmussen
regi//bearbeidelse	Frode Rasmussen
scenografi/kostymer	Per Kristian Solbakken
lys	Stig Husmo
lyd	Jan-Emil Indergaard
masker	Rolf Svensli
inspisient	Erik Johansen
dramaturg	Per Ananiassen
teknisk koordinator	Ove Langørgen
rekvisitør	Turid Bjørnsen
suflør	Ells-Beth Lyse
foto fra prøvene	Lasse Berre
program	Geir Schønberg
ansvarlig utgiver	Catrine Telle
rettigheter	Nordiska Strakosch Teaterförlaget

Kulisser og kostymer er produsert i teatrets egne verksteder
Fotografering og lydopptak under forestilling er ikke tillatt

DE SOM ER MED:

Antonia:

SYLVIA SALVESEN

Margherita, hennes venninne:

MARIANNE MELØY

Giovanni, Antonias mann:

JAN Ø. WIIG

Luigi, Margheritas mann/Bjarne:

TROND-OVE SKRØDAL

Konstabelen/sersjanten/mannen fra
begravelsesbyrået/Den gamle/Gunnar:

ARE J. RØDSAND

Politihunden:

IMAC

